

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 marca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...)

w Ł. przeciwko J. K. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 413,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 107 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie w całości zaskarżył apelacją pozwany zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 2 ust. 5 i ust. 9 ustawy

o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. 2011.231.1376 - j.t., ze zm.) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez przyjęcie, że przepis ten stanowi samodzielną podstawę roszczeń cywilnoprawnych powódki w sytuacji, gdy przepis ten statuuje jedynie zasadę odpłatności za udzielenie informacji wymagającą dodatkowego umocowania w przepisach powszechnie obowiązujących w zakresie ustalenia jej wysokości względnie przepis ten jako umiejscowiony w systematyce prawa cywilnego procesowego stanowi podstawę dla komornika do ustalenia opłaty w ramach postępowania egzekucyjnego w drodze postanowienia.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku częściowo poprzez oddalenie powództwa w całości, z jednoczesnym zasądzeniem od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z zaleceniem rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za obie instancje. Ponadto skarżący wniósł o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Nadto, na podstawie art. 390 k.p.c., skarżący wniósł o przestawianie zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości Sądowi Najwyższemu

w zakresie, czy przepis art. 2 ust. 5 i ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. 2011.231.1376 - j.t., ze zmianami) stanowi samodzielną podstawę dochodzenia roszczeń przeciwko komornikowi podmiotu udzielającego informację na żądanie komornika, jako organu egzekucyjnego, czy też wymaga jak to jest przewidziane w art. 110 ust. 1 ustawy Prawo Bankowe dodatkowego przepisu ustalającego podstawy ustalenia wysokości tej opłaty i czy przepis ten uprawnia

komornika do ustalenia wysokości opłaty za udzielenie informacji w drodze postanowienia.

W odpowiedzi na apelację pozwanego strona powodowa wniosła o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 7 września 2015 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe wyrażone w apelacji i odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Z uwagi na to, że skarżący w apelacji kwestionuje samą dopuszczalność kierowanego wobec niego przez powódkę roszczenia o zapłatę opłaty za udzielenie informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego (nie

odnosząc się w żaden sposób do wysokości tej opłaty), Sąd Odwoławczy ograniczy swoje rozważania jedynie do zasady odpowiedzialności pozwanego.

W ocenie Sądu Okręgowego błędna i wewnętrznie sprzeczna jest przedstawiona w apelacji interpretacja przepisu art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, zgodnie z którą przepis ten wprowadza odpłatność za udzielenie informacji komornikowi wymagającą jednak dodatkowego umocowania do pobierania opłat w przepisach powszechnie obowiązujących. Wskazać należy, że przepis art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w obowiązującym systemie prawnym jest podstawowym powszechnie obowiązującym przepisem określającym wymogi wynagradzania instytucji, do których zwraca się organ egzekucyjny. Z jego treści wprost wynika, że opłatę za udzielenie informacji komornik uiszcza po jej udzieleniu, na wezwanie podmiotu udzielającego informacji. Wyjątkiem od powyższej zasady są sytuacje przewidziane w art. 2 ust. 7 powołanej ustawy, tj. informacje w sprawach o egzekucję lub o zabezpieczenie świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub o zabezpieczenie świadczeń wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora, niezwiązanych z wykonywaniem działalności gospodarczej. W tej (i tylko w tej) kategorii spraw egzekucyjnych podmiot udzielający komornikowi niezbędnych informacji obowiązany jest czynić to nieodpłatnie. Należy zatem podzielić argumentację strony powodowej, że brak określenia w przepisach szczególnych (tj. w prawie spółdzielczym, w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych) wysokości wynagrodzenia, jakie przysługuje spółdzielni za udzielenie informacji komornikowi, nie może oznaczać, że powodowej spółdzielni nie należy się żadne wynagrodzenie. Takie rozumowanie stoi w jawnej sprzeczności z treścią art. 2 ust. 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, zaś przepis art. 2 ust. 9 tej ustawy czyniłoby zbędnym.

Za trafnością powyższego stanowiska przemawia również treść uzasadnienia projektu ustawy z dnia 24 maja 2007 roku o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw, mocą której do art. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji dodano m.in. ust. 5, 7 i 9 (Sejm RP V kadencji, nr druku (...)). W uzasadnieniu powyższej zmiany przepisu art. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wskazano, że w przypadku gdy w innych ustawach tryb udzielania komornikom niezbędnych informacji uregulowany jest w sposób odmienny od projektowanego, pierwszeństwo uzyskuje norma z proponowanego w projekcie nowelizacji przepisu.

Nadto, w uzupełnieniu przedstawionej argumentacji, Sąd Okręgowy wskazuje, że również przepis art. 110 ust. 1 ustawy prawo bankowe, który skarżący przywołuje jako szczególną podstawę prawną dla obciążania komornika przez podmiot udzielający informacji (bank) opłatą za jej udzielenie, w żaden sposób nie precyzuje wysokości należnej z tego tytułu opłaty, stanowiąc jedynie, że bank może pobierać przewidziane w umowie prowizje i opłaty z tytułu wykonywanych czynności bankowych oraz opłaty za wykonywanie innych czynności, w tym także opłaty za przygotowanie, sporządzenie i przekazanie informacji stanowiących tajemnicę bankową uprawnionym przez ustawę osobom, organom i instytucjom. W praktyce zaś wysokość tych opłat ustalana jest odrębnie przez poszczególne banki na podstawie ich przepisów wewnętrznych (np. regulaminów), które – co oczywiste – nie mają charakteru norm powszechnie obowiązujących. To, że w niektórych przypadkach (m.in. przywołanych w apelacji) pobieranie opłat za informacje udzielane komornikom jest uregulowane również poza ustawą o komornikach sądowych i egzekucji, wynika z faktu, iż regulacje te dotyczą szeroko rozumianej administracji państwowej. Brak jest natomiast uzasadnienia dla narzucenia podobnych regulacji pozostałym podmiotom zobowiązanym do udzielania informacji na żądanie komornika w toku postępowania egzekucyjnego.

Przeciwko stanowisku skarżącego przemawia także wykładnia systemowa przepisu art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nakazująca uwzględnić istniejące unormowania prawne, w szczególności zaś mające zastosowanie do strony powodowej przepisy ustawy prawo spółdzielcze oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i wynikającą z nich zasadę samodzielności finansowej, zgodnie z którą spółdzielnia prowadzi działalność gospodarczą na zasadach rachunku ekonomicznego przy zapewnieniu korzyści członkom spółdzielni. Przyjęcie stosowanej przez skarżącego wykładni przepisu art. 2 ust. 9 ustawy

o komornikach sądowych oznaczałoby również przerzucenie na podmioty udzielające informacji, które nie są stroną toczących się postępowań egzekucyjnych, części ich kosztów. Taka sytuacja, w ocenie Sądu Okręgowego, jest niedopuszczalna.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy w punkcie 1. wyroku, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez stronę powodową w tym postępowaniu złożyło się jedynie wynagrodzenie jego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, którego wysokość ustalono na kwotę 60 zł podstawie § 2 ust. 1 i 2 § 6 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t. ze zm.).